ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 28.02.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

61

ZÁKON
České národní rady
ze dne 22. ledna 1992
o Nejvyšším kontrolním úřadě České republiky

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje:

a) postavení, působnost a organizaci Nejvyššího kontrolního úřadu České republiky (dále jen "Nejvyšší kontrolní úřad"),

b) oprávnění a povinnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, povinnosti a práva kontrolovaných subjektů.

ČÁST DRUHÁ
POSTAVENÍ A PŮSOBNOST NEJVYŠŠÍHO KONTROLNÍHO ÚŘADU

§ 2

Nejvyšší kontrolní úřad jako nezávislý kontrolní orgán se ve své činnosti řídí pouze zákony.

§ 3

Nejvyšší kontrolní úřad kontroluje:

a) tvorbu a užití prostředků státního rozpočtu České republiky,

b) státní závěrečný účet České republiky,

c) hospodaření a nakládání s finančními i hmotnými prostředky České republiky a s jejich zdroji včetně dluhů a hospodaření s jejími úvěry, pohledávkami a majetkovými právy,

d) dodržování povinností a práv vyplývajících z obecně závazných právních předpisů nebo povinností uložených na jejich základě, pokud upravují finančně ekonomické vztahy,

e) výkon státní správy.

§ 4

Nejvyšší kontrolní úřad zpracovává stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu České republiky.

§ 5

Kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu podle § 3 tohoto zákona se vztahuje na

a) vládu, orgány státní správy a další orgány České republiky s výjimkou České národní rady,

b) státní podniky, rozpočtové a příspěvkové organizace České republiky,

c) právnické a fyzické osoby, pokud hospodaří s dotacemi nebo s jinými prostředky ze státního rozpočtu České republiky, včetně fondů spravovaných orgány České republiky,

d) právnické osoby s majetkovou nebo finanční účastí státu,

e) právnické osoby zřízené zákonem,

f) další právnické osoby, pokud tak stanoví zákon.

§ 6

Při kontrole Nejvyšší kontrolní úřad prověřuje, zda kontrolované operace jsou v souladu s obecně závaznými právními předpisy, přezkoumává jejich věcnou a formální správnost a posuzuje, zda jsou účelné a hospodárné.

§ 7

Nejvyšší kontrolní úřad je povinen zpracovat k návrhům obecně závazných právních předpisů týkajících se rozpočtového hospodaření, účetnictví, státní statistiky a výkonu kontrolní, dozorové a inspekční činnosti na vyžádání zpracovatele návrhu stanovisko, a to ve lhůtě požadované zpracovatelem, která však nesmí být kratší než jeden měsíc.

ČÁST TŘETÍ
ORGANIZACE NEJVYŠŠÍHO KONTROLNÍHO ÚŘADU

§ 8

(1) Působnost Nejvyššího kontrolního úřadu vykonávají jeho řídící orgány a pracovníci, kteří vykonávají kontrolu, a další odborní pracovníci, kteří se na výkonu kontroly podílejí (dále jen "kontrolní pracovníci").

(2) Řídícími orgány Nejvyššího kontrolního úřadu jsou:

a) prezident Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen "prezident"),

b) viceprezident Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen "viceprezident"),

c) prezidiální rada Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen "Rada"),

d) členové Rady.

§ 9

(1) Nejvyšší kontrolní úřad řídí prezident. Prezidenta zastupuje viceprezident.

(2) Funkční období prezidenta a viceprezidenta je sedm let.

§ 10

(1) Prezidenta volí a odvolává Česká národní rada.

(2) Prezident může být zvolen opětovně nejvýše na dvě po sobě jdoucí funkční období.

§ 11

(1) Viceprezidenta volí a odvolává Česká národní rada na návrh prezidenta.

(2) Viceprezident může být zvolen opětovně nejvýše na dvě po sobě jdoucí funkční období.

§ 12

Prezidentem nebo viceprezidentem může být zvolen občan České a Slovenské Federativní Republiky, který

a) je způsobilý k právním úkonům, je bezúhonný, jestliže jeho zkušenosti a morální vlastnosti dávají záruku, že bude tuto svoji funkci řádně zastávat,

b) dosáhl věku nejméně 35 let,

c) má úplné vysokoškolské vzdělání.

§ 13

(1) Funkce prezidenta a viceprezidenta je neslučitelná s funkcí poslance zákonodárného sboru, s funkcí v orgánech státní správy a orgánech obcí a s funkcemi v politických stranách nebo politických hnutích.

(2) Prezident a viceprezident nesmějí dále zastávat žádnou jinou placenou funkci ani vykonávat jinou výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké za předpokladu, že taková činnost nenarušuje důstojnost těchto osob nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Nejvyššího kontrolního úřadu.

§ 14

(1) Výkon funkce prezidenta a viceprezidenta končí:

a) uplynutím funkčního období,

b) odstoupením z funkce,

c) odvoláním z funkce,

d) zbavením nebo omezením způsobilosti k právním úkonům,

e) úmrtím.

(2) Česká národní rada odvolá prezidenta nebo viceprezidenta z funkce:

a) zaniknou-li předpoklady pro výkon funkce uvedené v § 12 a 13 tohoto zákona,

b) jestliže byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin,

c) nevykonává-li svou funkci po dobu delší než šest měsíců,

d) neplní-li povinnosti stanovené tímto zákonem.

(3) Prezidentovi nebo viceprezidentovi může být dočasně pozastaven výkon funkce, jestliže bylo proti němu zahájeno trestní řízení nebo nastaly okolnosti, pro které může být ze své funkce odvolán.

§ 15

(1) Rada je složena z prezidenta, viceprezidenta a ze sedmi členů.

(2) Členy Rady volí a odvolává Česká národní rada na návrh prezidenta.

§ 16

O podmínkách volby členem Rady a zániku členství v Radě platí obdobně § 12, 13 a § 14 odst. 1 písm. b) až e) tohoto zákona.

§ 17

Rada projednává a schvaluje:

a) stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu České republiky a s ním bezprostředně související kontrolní zjištění,

b) návrh základních směrů kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na příslušný rok,

c) souhrnnou roční zprávu o kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu,

d) kontrolní zjištění, která jí přikáže prezident.

§ 18

Kontrolní pracovníci musí:

a) splňovat předpoklady uvedené v § 12 písm. a) tohoto zákona,

b) dosahovat věku nejméně 30 let.

§ 19

Nejvyšší kontrolní úřad může na smluvním základě do své kontrolní činnosti zapojovat externí pracovníky.

§ 20

Sídlo, činnost a organizaci Nejvyššího kontrolního úřadu, zejména způsob jednání Rady, projednávání kontrolních zjištění a jednání o podjatosti upraví statut, který schvaluje Česká národní rada.

ČÁST ČTVRTÁ
OPRÁVNĚNÍ A POVINNOSTI NEJVYŠŠÍHO KONTROLNÍHO ÚŘADU, POVINNOSTI A PRÁVA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTŮ

§ 21

(1) Prezident předkládá České národní radě

a) stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu České republiky,

b) souhrnnou zprávu o kontrolní činnosti za uplynulý rok.

(2) Prezident předkládá příslušnému orgánu České národní rady

a) zprávy o výsledcích kontrolní činnosti (kontrolní nálezy), na jejichž předložení se s příslušným orgánem České národní rady dohodne,

b) stanoviska Nejvyššího kontrolního úřadu k návrhům obecně závazných právních předpisů uvedených v § 7 tohoto zákona v případě, že o ně Česká národní rada požádá,

c) k projednání informaci o základních směrech kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na příslušný rok.

§ 22

(1) Kontrolní pracovníci jsou při kontrole povinni:

a) oznámit nejpozději při zahájení kontroly kontrolovaným orgánům, právnickým a fyzickým osobám uvedeným v § 5 tohoto zákona (dále jen "kontrolované subjekty") a podle povahy věci příslušným pracovníkům předmět a účel kontroly a prokázat se písemným pověřením,

b) postupovat tak, aby při kontrole byl zjištěn skutečný stav věci,

c) šetřit práv a právem chráněných zájmů kontrolovaných subjektů a jejich pracovníků,

d) o kontrolním zjištění pořídit kontrolní nález, který obsahuje zejména přesný popis zjištěných skutečností, průkazně doložených a jejich hodnocení s jmenovitým uvedením nedostatků včetně označení ustanovení obecně závazných právních předpisů a opatření vydaných na jejich základě, které byly porušeny,

e) projednat výsledky kontroly s kontrolovanými subjekty,

f) umožnit kontrolovaným subjektům vznést ve lhůtě pěti dnů od projednání výsledků kontroly, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší, námitky proti pravdivosti, úplnosti nebo průkaznosti kontrolních zjištění projednaných podle písmena e) a tyto námitky prověřit a výsledky kontrolovaným subjektům písemně sdělit.

(2) Nejvyšší kontrolní úřad je povinen předat kontrolovaným subjektům kontrolní nález.

§ 23

Prezident, viceprezident, členové Rady a pracovníci Nejvyššího kontrolního úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvědí při své činnosti a které tvoří státní, hospodářské a služební tajemství, a o skutečnostech, jimiž by mohly být dotčeny třetí osoby. Tato povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení funkce nebo pracovního poměru. O zproštění této povinnosti rozhoduje prezident; jestliže má být této povinnosti zproštěn prezident, rozhoduje o tom Česká národní rada.

§ 24

Kontrolované subjekty a jejich pracovníci jsou podle požadavků Nejvyššího kontrolního úřadu a jeho kontrolních pracovníků povinni vytvořit podmínky k provedení kontroly, a to

a) umožnit vstup do objektů a na pozemky, pokud souvisejí s předmětem kontroly,

b) poskytnout materiální a technické zabezpečení nezbytné pro výkon kontroly,

c) zajistit nezbytnou součinnost svých pracovníků, jejichž účast je při kontrole nutná,

d) ve stanovených lhůtách předložit účetní doklady a další písemnosti bez rozdílu stupně jejich utajení, poskytnout informace a předložit data na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, mající vztah ke kontrolovaným skutečnostem,

e) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke zmaření účelu kontroly,

f) předložit ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o opatřeních, která mají vést k odstranění zjištěných závad, jakož i zprávu o výsledcích jejich plnění.

§ 25

(1) Kontrolu nesmějí provádět kontrolní pracovníci, u nichž lze mít se zřetelem na jejich poměr k předmětu kontroly nebo na vztah ke kontrolovaným subjektům a jejich pracovníkům pochybnosti o nepodjatosti.

(2) Pokud kontrolovaný subjekt vznese námitku o podjatosti kontrolního pracovníka, může tento až do rozhodnutí o její důvodnosti činit při kontrole pouze úkony, které nesnesou odkladu.

(3) O námitkách podjatosti rozhodne prezident nebo pověřený člen Rady bez zbytečného odkladu.

(4) Na řízení o těchto námitkách se nevztahují obecné předpisy o správním řízení; proti rozhodnutí o podjatosti nelze podat odvolání.

§ 26

(1) Nejvyšší kontrolní úřad může:

a) pracovníkům kontrolovaných subjektů, kteří Nejvyššímu kontrolnímu úřadu a jeho kontrolním pracovníkům ztěžují výkon kontoly tím, že ve stanovené přiměřené lhůtě nevytvoří potřebné podmínky pro výkon kontroly nebo neposkytnou na požádání potřebnou součinnost podle § 24 tohoto zákona, uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kčs,

b) kontrolovaným subjektům, které nepředloží ve stanovené lhůtě písemné zprávy podle § 24 písm. f) tohoto zákona, uložit pokutu až do výše 500 000 Kčs.

(2) Pořádková pokuta může být uložena i opakovaně, nebyla-li taková povinnost splněna ani v nově stanovené lhůtě; pro toto řízení platí předpisy o správním řízení.

(3) Úhrn pořádkových pokut uložených podle odstavce 2 nesmí přesáhnout částku 200 000 Kčs.

(4) O uložení pořádkové pokuty rozhoduje kontrolní pracovník zmocněný k tomu prezidentem. O rozkladu proti uložení pořádkové pokuty rozhoduje prezident; při tomto rozhodování postupuje Nejvyšší kontrolní úřad jako ústřední orgán státní správy.

(5) Pořádkové pokuty a pokuty jsou příjmem státního rozpočtu České republiky.

ČÁST PÁTÁ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 27

Škody, způsobené kontrolovaným subjektům kontrolními pracovníky a činností Nejvyššího kontrolního úřadu hradí stát.

§ 28

Prezident má právo účastnit se schůzí České národní rady a všech jejích orgánů a schůzí vlády České republiky; požádá-li o slovo, bude mu uděleno.

§ 29

Provádí-li u téhož kontrolovaného subjektu kontrolní činnost současně více kontrolních orgánů, jsou tyto orgány povinny vzájemně spolupracovat a postupovat tak, aby co nejvíce šetřily práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných subjektů.

§ 30

Vláda, orgány státní správy a další orgány České republiky jsou povinny poskytnout na vyžádání Nejvyššího kontrolního úřadu vysvětlení vztahující se ke skutečnostem zjišťovaným při kontrole.

ČÁST ŠESTÁ
ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

§ 31

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 1992.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.